

ANALIZA COST-BENEFICIU ÎN CONTEXTUL NOII LEGISLAȚII PRIVIND EFICIENȚA ENERGETICĂ

Mihaela, Ionescu-Sas¹

Rezumat:

În această lucrare autorul prezintă câteva aspecte dintr-o analiză mai amplă privind efectele macroeconomice pe care le generează noile reglementări din domeniul eficienței energetice în Uniunea Europeană. Sunt prezentate în acest scop obiectivele UE de reducere cu 20% a consumului de energie primară până în 2020 și cele referitoare la îmbunătățirea eficienței energetice în perspectiva anului 2030. Analiza constă în determinarea și evaluarea costurilor, a beneficiilor în domeniul eficienței energetice și este finalizată prin elaborarea unor concluzii și recomandări cu scopul de a contribui la construirea unui sistem de energie eficient, sigur, competitiv, care să reducă dependența de importurile energetice și să creeze noi oportunități pentru creștere economică.

Cuvinte cheie: directivă, piața de energie, consum, eficiență energetică

Clasificare JEL: E21, F62, Q43

1. Considerente generale

Eficiența energetică prezintă un sector tot mai important pentru economie. Acest interes este motivat de o serie de evenimente începând cu creșterea continuă a consumului de resurse energetice, a prețului energiei în perioada ultimilor ani, reglementarea pieței de energie și nu în ultimul rând, prin intrarea în vigoare a Directivei privind eficiența energetică. Aceasta prevede norme menite să elimine barierele și să depășească unele dintre eșecurile pieței care împiedică îmbunătățirea eficienței în furnizarea și utilizarea energiei. Directiva impune statelor membre să stabilească sisteme obligatorii de eficiență energetică națională și să își intensifice eforturile curente pentru a asigura realizarea colectivă a obiectivului pentru 2020.

Comisia consideră că este oportună menținerea dinamicii existente privind economiile de energie și propune un obiectiv de eficiență energetică ambițios de 30 % pentru 2030.

2. Reglementări privind eficiența energetică în UE

Directiva privind eficiența energetică (DEE) adoptată de către Consiliul și Parlamentul European în anul 2012 stabilește un cadru comun pentru promovarea eficienței energetice în Uniunea Europeană astfel încât să asigure obiectivul de 20% a consumului de energie primară până în 2020 și să deschidă calea în continuare pentru o eficiență energetică îmbunătățită.

Eficiența energetică a fost atent analizată în multe State Membre UE (ale Uniunii Europene) în cursul anului 2014 și va rămâne, în agenda politică pentru cel puțin două motive: în primul rând, directiva privind eficiența energetică (2012/27/EU) ar fi trebuit să fie pusă în aplicare de către Statele Membre până în iunie 2014; în al doilea rând, analizele arată că obiectivul de eficiență energetică – o scădere cu 20% a consumului de energie primară până în 2020 față de previziunile din 2007 este cel mai puțin probabil să fie atins în condițiile actuale.

Noile măsuri privind cuantificarea obiectivului UE de eficiență energetică prevăd un consum de energie pentru 2020 de cel mult 1 474 Mtep de energie primară sau de cel mult de 1 078 Mtep de energie finală. Odată cu aderarea Croației la Uniunea Europeană obiectivul a fost revizuit la 1 483 Mtep de energie primară sau 1 086 Mtep de energie finală.

¹ Doctorand la Universitatea din Oradea, Școala Doctorală de Științe Sociale, Specializarea Economie, ss_mihaela@yahoo.com

Obligația statelor membre este de a realiza o anumită cantitate de economii de energie finală în perioada (iunie 2014 – decembrie 2020), prin utilizarea schemelor de obligații de eficiență energetică sau a altor măsuri de politică vizate a îmbunătăți eficiența energetică.

Problema generală este că, deși politica de eficiență energetică este deja în vigoare, anumite bariere persistente în economiile de energie rămân și potențialul de economisire (atât pe termen scurt și pe termen lung) a energiei nu este pe deplin realizat. Prin urmare, eficiența energetică în prezent și, în mai mare măsură în viitor, este de așteptat să contribuie suficient la obiectivele politicii energetice a UE.

Pe baza unei analize a acțiunilor statelor membre și pe baza unor previziuni suplimentare, Comisia estimează în prezent că UE va realiza economii de energie de aproximativ 18-19 % în 2020 (economii de aproximativ 15 Mtep). Aproximativ o treime din progresele înregistrate la realizarea obiectivului pentru 2020 se vor datora creșterii economice mai mici decât cea preconizată, datorată crizei financiare. Dacă toate statele membre lucrează cu același angajament pentru a pune pe deplin în aplicare legislația aprobată, atunci obiectivul de 20 % poate fi atins fără a fi nevoie de măsuri suplimentare (COM 2014).

3. Analiza cost – beneficiu privind eficiența energetică în Uniunea Europeană

3.1. Analiza optimului dintre costuri și beneficii

Comunicarea Comisiei privind un cadru de politică pentru 2030 în domeniul schimbărilor climatice și al energiei a identificat un nivel al economiilor de energie de 25 %, ca parte a unei strategii pentru atingerea obiectivului de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu 40 % în modul cel mai rentabil. Cu toate acestea, având în vedere importanța tot mai mare a consolidării securității energetice a UE și a reducerii dependenței de importuri a Uniunii, Comisia consideră că este oportun să se propună un obiectiv mai ridicat, respectiv de 30%.

Acest lucru ar conduce la o creștere a costurilor cadrului pentru 2030 cu 20 de miliarde Euro pe an, dar ar aduce beneficii concrete pe plan economic și pe planul securității energetice.

Comisia nu intenționează să propună noi măsuri, însă solicită Statelor Membre să își intensifice eforturile curente pentru a asigura realizarea colectivă a obiectivului pentru 2020. Comisia va completa aceste eforturi prin orientări adecvate și prin diseminarea celor mai bune practici, pentru a asigura exploatarea deplină a fondurilor disponibile ale Uniunii.

Un obiectiv esențial al politicii energetice și climatice viitoare este menținerea unor prețuri ale energiei accesibile pentru întreprinderi, industrie și consumatori. În consecință, cadrul pentru 2030, precum și obiectivele pe care le conține, se bazează pe necesitatea de a îndeplini obiectivele privind clima și energia în modul cel mai rentabil. O astfel de abordare necesită ca statele membre să beneficieze de flexibilitate în modul în care își îndeplinesc angajamentele, ținând cont de circumstanțele naționale. Pe această bază, Comisia a propus, pentru anul 2030, obiective obligatorii de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu 40 % (în raport cu emisiile înregistrate în 1990) și de stabilire a ponderii energiei din surse regenerabile la cel puțin 27 % din energia consumată. Acestea reprezintă etapele traiectoriei rentabile către o economie competitivă cu emisii scăzute de dioxid de carbon în 2050.

În ceea ce privește cadrul pentru 2030, acesta indică, de asemenea, că realizarea eficiență a obiectivului de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru 2030 ar necesita o creștere a economiilor de energie cu 25 %. Studiul se bazează pe această premisă și analizează în continuare potențialul de ameliorare a eficienței energetice în mod rentabil, precum și alte beneficii pe care le creează eficiența energetică.

Pentru anul 2030 Consiliul European promovează stabilirea de comun acord a unor obiective astfel încât Uniunea Europeană să poată juca un rol activ în cadrul negocierilor internaționale privind schimbările climatice. Contribuția corespunzătoare eficienței energetice pentru 2030 trebuie să se bazeze pe o examinare detaliată a costurilor și a beneficiilor

suplimentare ale depășirii obiectivului de 25 % a economiilor de energie. Unele aspecte ale diferitelor opțiuni sunt prezentate în tabelul nr. 1.

Tabelul 1. Obiective de eficiență energetică

	REF 2013	GES 40 (40% GES, 27%SRE, 25%EE)	EE 27	EE 28	EE 29	EE 30
Economii de energie în 2030	21,0%	25,1%	27,4%	28,3%	29,3%	30,7%
Consum de energie primară în 2030 (Mtep)	1 490	1 413	1 369	1 352	1 333	1 307
Costuri ale sistemelor energetice (Euro)	2 067	2 069	2 069	2 074	2 082	2 089
Cheltuieli cu investițiile (Euro)	816	854	851	868	886	905
Importuri nete de gaz în 2030 (miliarde de metri cubi)	320	276	267	256	248	257
Costurile importurilor de combustibili fosili (Euro)	461	452	447	446	444	441
Prețul mediu al energiei electrice în 2030 (Euro/MWh)	176	179	180	179	178	178

Sursa: Comisia Europeană, 2014

Un obiectiv de economisire a energiei cu 25 % va crește costul mediu anual al sistemului energetic de la 2 067 miliarde Euro la 2 069 miliarde Euro pe an (2011-2030), și anume cu aproximativ 2 miliarde Euro pe an, adică 0,09 %. Costurile substanțiale ale sistemului energetic pe care le vor suporta Statele Membre fac parte din actuala reînnoire a unui sistem energetic învechit. Cu o economisire a energiei de 25 %, cadrul pentru 2030 ar aduce deja îmbunătățiri substanțiale dependenței energetice a Uniunii, reprezentând o economie de 9 miliarde Euro pe an în cadrul importurilor de combustibili fosili (cu 2 % mai puțin) și o reducere cu 13 % la importurile de gaz (circa 44 de miliarde de metri cubi), în comparație cu tendințele și politicile actuale (COM 2014).

Ținta de economisire a energiei cu 40 % propusă de Parlamentul European ar avea un impact important asupra dependenței energetice, reducând, în special, importurile de gaz. Aceste beneficii în termeni de securitate energetică ar putea să determine o puternică creștere a costurilor sistemului energetic global, de la 2 069 de miliarde Euro la 2 181 de miliarde EUR pe an, adică cu aproximativ 112 miliarde EUR pe an în perioada 2011-2030.

Comisia a evaluat o serie de decizii corespunzătoare unor economii de energie cuprinse între 25 % și 40 %. Analiza a arătat că beneficiile cresc odată cu creșterea ambiției în materie de eficiență energetică și că importurile de gaz ar fi reduse cu 2,6 % pentru fiecare procent suplimentar în economisirea energiei. Acest fapt are un impact direct asupra creșterii siguranței aprovizionării în UE - cu toate că, peste un nivel de 35 % al economiilor de energie, rata de reducere a importurilor de gaz determinată de economiile suplimentare de energie scade (COM 2014).

Un obiectiv mai ambițios privind eficiența energetică oferă beneficii mai mari, în special în ceea ce privește importurile de combustibili fosili. Printre beneficiile suplimentare se numără cele legate de reducerea emisiilor GES, de reducere a poluării aerului, a apei și a solului, precum și a poluării fonice, de reducerea utilizării resurselor pentru extracția, transformarea, transportul și utilizarea energiei, precum și beneficiile conexe privind sănătatea umană și starea ecosistemelor. Cu toate acestea există, totuși, costuri suplimentare care depășesc ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului de 40 % de reducere a gazelor cu efect de seră. De exemplu, un obiectiv de 28 % pentru eficiența energetică ar spori costurile totale anuale ale sistemului energetic de la 2 069 de miliarde Euro, cu economii de 25 %, la 2 074 de miliarde Euro, ceea ce reprezintă o creștere anuală de aproximativ 5 miliarde Euro sau de 0,24 %, în perioada 2011-2030.

Măsurile suplimentare pentru îmbunătățirea eficienței energetice ar trebui să abordeze în special eficiența energetică a clădirilor și a produselor și, prin urmare, le revin într-o măsură semnificativă sectoarelor care nu fac obiectul ETS. În ceea ce privește sectorul construcțiilor, care reprezintă aproximativ 10% din PIB-ul UE, îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor reprezintă cel mai promițător element pentru restabilirea creșterii economice după recesiune.

3.2. Măsuri pentru reducerea costurilor în Statele Membre ale Uniunii Europene

Referitor la tendințele pe termen lung, studiile au arătat că îmbunătățiri actuale în domeniul eficienței energetice în UE sunt sub potențialul de economisire a energiei și nu sunt suficiente pentru a contribui pe deplin la obiectivele de decarbonizare ale UE.

Potrivit IEA (International Energy Agency), câștigurile de eficiență, în comparație cu tendințele actuale, ar putea crește PIB-ul UE cu 1,1% în 2030; investițiile suplimentare necesare în utilizarea eficienței finale sunt de aproximativ 2200 miliarde dolari în perioada 2012-2035, comparativ cu cheltuielile de energie reduse de aproximativ 4900 miliarde dolari în aceeași perioadă (IEA, 2014).

Evaluarea impactului care însoțește Comunicarea "2030" a stabilit că în tendințele actuale (scenariul de referință 2013) doar 21% dintre economii față de Proiecții vor fi realizate întrucât reducerea de 25% ar fi necesară pentru a satisface „2030”. Statele membre au stabilit obiective naționale de eficiență energetică fără caracter obligatoriu. Planurile de acțiune privind eficiența energetică ale statelor membre pentru 2014 indică consolidarea politicilor naționale de eficiență energetică.

În Germania, banca de stat KfW oferă împrumuturi preferențiale pentru reabilitarea clădirilor existente în ceea ce privește eficiența energetică și construcția unor noi. Între 2006 și 2013, 2,8 milioane de locuințe au fost reabilitate și 540.000 de noi locuințe extrem de eficiente au fost construite (COM 2014).

În Franța, noul proiect de legislație națională prevede numeroase acțiuni concrete, în special pentru clădiri. Printre măsuri se numără o reducere fiscală de până la 30 % din costul de renovare în materie de eficiență energetică, începând din septembrie 2014.

În Polonia, dispozițiile relevante ale DEE vor fi puse în aplicare complet prin intermediul unui astfel de sistem. DEE promovează programe de sensibilizare în rândul gospodăriilor în privința beneficiilor auditurilor energetice prin servicii de consiliere adecvate.

În Regatul Unit, un departament specializat contribuie la elaborarea politicilor pe baza unor cercetări cu privire la modul în care pot fi stimulate deciziile consumatorilor cu privire la eficiența energetică.

În cazul României, transpunerea Directivei 2012/27/UE (DEE) în Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică, asigură condițiile necesare implementării măsurilor de creștere a eficienței energetice în toate sectoarele economice și sociale. Aplicarea măsurilor de creștere a eficienței energetice, avute în vedere în primele două Planuri naționale de acțiune în domeniul eficienței energetice a contribuit la reducerea consumului de energie primară și a consumului final energetic. Aceste reduceri au fost influențate, de asemenea, și de criza economică, care a afectat România în perioada 2009 - 2010, perioada de relansare economică fiind însoțită de creșteri modeste ale consumului de energie.

Consumul de energie este opțiunea cea mai simplă. Acesta este cel mai direct legat de obiective de decarbonizare pe termen lung. Acest indicator este influențat în mod direct de dezvoltarea economiei. În cazul în care creșterea se dovedește a fi mai mare decât s-a anticipat, realizarea obiectivului va necesita măsuri suplimentare de eficiență energetică, potențial ce face costurile mai eficiente. Dacă, pe de altă parte, creșterea este mai mică decât s-a anticipat, ținta poate fi îndeplinită fără îmbunătățirile de eficiență energetică, care au fost prevăzute inițial și, prin urmare, o parte din potențialul rentabil nu va mai fi realizat.

Pentru a avea eficiența prognozată este necesar ca măsurile de economisire să se orienteze spre sectoarele cu cel mai mare potențial de reducere a consumului de energie.

3.3. Finanțarea proiectelor de eficiență energetică

În ce privește finanțarea investițiilor în eficiența energetică există o creștere a finanțărilor prin Programele Operaționale din cadrul structurilor europene.

Fondurile de investiții indică o creștere a sumelor alocate pentru economia cu emisii reduse de carbon, în unele cazuri, cu mult peste cerințele minime pentru acest obiectiv. De asemenea există o schimbare generală de la subvenții către o mai mare utilizare a instrumentelor financiare (mobilizarea capitalului privat), cum ar fi împrumuturile noi sau garanțiile.

Atingerea nivelului de economii de energie luate în considerare în această evaluare va necesita investiții suplimentare semnificative, care ar fi de dorit să fie în primul rând public-private.

Aproximativ 38 de miliarde €, au fost orientați spre investiții în emisii reduse de carbon din cadrul Fondurilor Structurale și de Investiții (ESIF) 2014-2020 - și această sumă poate fi înmulțită de atragerea capitalului privat prin instrumente financiare. Investițiile suplimentare în domeniul eficienței energetice vor varia de la 48 miliarde € la 216 miliarde € pe an în perioada 2011-2030, în funcție de nivelul ales.

În cazul producătorilor și distribuitorilor de energie, Directiva menționează ca măsuri de eficientizare a producerii și transportului energiei următoarele: până la 31 decembrie 2015, Statele Membre realizează și notifică Comisia privind potențialul național de cogenerare de înaltă eficiență și de termoficare centralizată, situație care se actualizează la fiecare cinci ani; se vor adopta, la nivel local și regional, politici de încurajare a utilizării cogenerării de înaltă eficiență; se vor întocmi analize cost-beneficiu pentru instalațiile noi sau reabilite de cogenerare cu o putere mai mare de 20 MW, care vor funcționa în regim de înaltă eficiență; aceeași analiză se va face pentru rețelele de termoficare cu o putere mai mare de 20 MW; până la 30 iunie 2015 se evaluează potențialul de eficiență energetică al infrastructurii de gaze naturale și energie electrică privind transportul, distribuția, gestiunea sarcinii și interoperabilitatea; se vor identifica măsuri și investiții concrete, eficiente din punctul de vedere al costurilor, pentru îmbunătățiri de eficiență energetică în cadrul infrastructurii rețelelor (Directiva 2012/27/EU).

4. Analiza cost - beneficiu a eficienței energetice în România

Liberalizarea treptată a pieței de energie electrică și gaze naturale în România se face în contextul unui sector energetic nesustenabil, care se confruntă cu o diversitate de dificultăți, între care pierderile energetice foarte mari. Pe termen mediu, procesul de liberalizare a pieței de energie conduce la o creștere apreciabilă a prețurilor energiei electrice, gazelor naturale și căldurii, proces care se desfășoară cu mare întârziere și care va pune o presiune ridicată pe capacitatea tuturor consumatorilor de energie (industriali și rezidențiali) de a plăti facturile energetice. O soluție evidentă, dar deloc comodă, este aceea de a micșora consumul de energie prin creșterea eficienței energetice, respectiv prin reducerea pierderilor energetice.

Rezultatele analizei privind reducerea consumului de energie al României între 2010 (consum de referință) și 2020 (consum țintă, estimat), în cadrul unui Program Național de Eficiență Energetică, arată un potențial valorificabil de îmbunătățire a eficienței energetice de 16-24%. Valoarea economică a acestui potențial poate susține o creștere a PIB până în 2020 de 4 - 6%, respectiv 4,9 - 7,4 miliarde Euro, fără un consum suplimentar de energie (Leca, 2013).

România a adoptat într-o serie de declarații și documente oficiale conceptual fundamentale privind dezvoltarea durabilă, iar ca Stat Membru al Uniunii Europene are obligații care decurg din reflectarea în politică și în legislația națională a Strategiei integrate pentru energie și schimbări climatice, elaborată de UE, cu obiectivul strategic reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Există însă numeroase opinii ale specialiștilor că sectorul

energetic din România nu este sustenabil, acest lucru fiind legat, în primul rând, de faptul că sectorul energiei nu a primit atenția cuvenită unei infrastructuri strategice, că evoluția acestuia a fost, o perioadă lungă de timp, mai degrabă inertială, că restructurarea întârziată a acestui sector a început și s-a făcut mai degrabă la presiunea organizațiilor și instituțiilor financiare internaționale, existând astăzi un număr mare de aspecte defavorabile acumulate și nerezolvate, între care pierderile energetice foarte mari în sectorul rezidențial și sistemele de termoficare, precum și intensitatea energetică ridicată a industriei (Leca, 2013).

Banca Mondială a dezvoltat o listă de control a condițiilor care trebuie îndeplinite de către o țară pentru implementarea unor politici energetice sustenabile. Această listă cuprinde diversele elemente care trebuie să existe și să fie funcționale, clasificate în opt categorii. La o simplă analiză a situației actuale din România, se observă că un număr important dintre aceste condiții nu au fost realizate. Dacă legislația primară este în vigoare, unele din normele de aplicare sau alte piese ale legislației secundare sunt adoptate cu întârziere. În privința agențiilor specializate, fosta Agenție de Conservarea Energiei (ARCE) a fost integrată în autoritatea de reglementare (ANRE), devenind un departament cu atribuții și autoritate diminuate. Legea asociațiilor de proprietari nu rezolvă problema cotei de finanțare care revine locatarilor/proprietarilor blocurilor care sunt reabilitate termic.

Piețele de energie (atât de gaze naturale, cât și o parte a pieței de electricitate) sunt încă distorsionate, cuprinzând subvenții, prețuri reglementate, fără legătură cu cele europene, care pot deforma decizia privind bancabilitatea proiectelor de eficiență energetică.

Decizia de descentralizare, chiar dacă a fost bună din punct de vedere teoretic, nu s-a dovedit viabilă din cauza lipsei de fonduri și de înțelegere la nivel local.

O sursă de finanțare importantă în eficiența energetică din România a fost BERD, care a creat în 2006 Programul Inițiativă Energie Durabilă (IED). Din totalul investițiilor de 11 miliarde Euro în perioada 2006-2012, investițiile din România au fost de 630 milioane Euro. Investițiile totale în eficiența energetică din industrie au fost de 1,78 miliarde euro, din care în România 71 milioane de Euro. Investițiile BERD din România au produs reduceri de emisii de gaze cu efect de seră (GES) de 1,5 milioane tone CO₂/an și economii de combustibil de 460 tep/an. Programul IED cuprinde trei componente principale: politica de eficiență energetică (dialogul cu guvernul în vederea susținerii unui cadru puternic instituțional și de reglementare pentru eficiență energetică), asistență tehnică (audituri energetice pentru identificarea soluțiilor tehnice și a beneficiilor financiare, suport pentru proiectele de eficiență energetică în diferite sectoare de activitate, suport pentru implementarea proiectelor), proiecte și investiții (în cinci categorii de activități: eficiență energetică industrială, facilități de investiții în energie durabilă, eficiența sectorului energetic, energii regenerabile, eficiența energetică a infrastructurii urbane).

Concluzii

Previziunile actuale sugerează faptul că actualul obiectiv pentru 2020 privind eficiența energetică este pe cale de a fi atins. Comisia nu intenționează să propună noi măsuri, însă solicită statelor membre să își intensifice eforturile curente pentru a asigura realizarea colectivă a obiectivului pentru 2020. Comisia va completa aceste eforturi prin orientări adecvate și prin diseminarea celor mai bune practici, pentru a asigura exploatarea deplină a fondurilor disponibile ale Uniunii.

Comunicarea Comisiei privind un cadru de politică pentru 2030 în domeniul schimbărilor climatice și al energiei a identificat un nivel al economiilor de energie de 25 %, ca parte a unei strategii pentru atingerea obiectivului de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu 40 % în modul cel mai rentabil. Cu toate acestea, având în vedere importanța tot mai mare a consolidării securității energetice a UE și a reducerii dependenței de importuri a Uniunii, Comisia consideră că este oportun să se propună un obiectiv mai ridicat, respectiv de

30%. Acest lucru ar conduce la o creștere a costurilor cadrului pentru 2030 cu 20 de miliarde Euro pe an, dar ar aduce beneficii concrete pe plan economic și pe planul securității energetice până în 2050, prin intermediul unei politici industriale reînnoite. Însă, pentru reușita unui asemenea demers, Europa are nevoie de o dezvoltare în direcția unor sectoare industriale și de servicii bazate în mai mare măsură pe noile tehnologii și pe cunoaștere, cu o valoare adăugată mai ridicată, inovatoare, competitivă și durabilă, finanțată prin intermediul unui plan de investiții ambițios.

Îmbunătățirea eficienței energetice a fondului existent de clădiri este esențială nu doar pentru atingerea obiectivelor naționale referitoare la eficiența energetică pe termen mediu, ci și pentru a îndeplini obiectivele pe termen lung ale Strategiei privind schimbările climatice și trecerea la o economie competitivă, cu emisii scăzute de dioxid de carbon până în anul 2030.

Într-un moment în care preocupările ecologice, economice și sociale devin tot mai importante, fiind reprezentate de modificările climatice sau de cele care periclitează securitatea energetică, epuizarea resurselor sau capacitatea de plată a facturilor energetice, reducerea consumului de energie în sectorul clădirilor au o importanță strategică, atât la nivel național, cât și la nivel internațional. Pe lângă eforturile de a construi clădiri noi, cu cerințe energetice reduse, obținute din sursele clasice de energie, este esențială abordarea nivelurilor ridicate de consum al clădirilor existente. După o demarare lentă, politica în materie de eficiență energetică a Europei dă acum rezultate.

Evoluțiile recente, în special criza din Ucraina, sunt un motiv concludent al situației de vulnerabilitate a UE în ceea ce privește securitatea energetică și, în special, importurile de gaz. Recentă strategie europeană de securitate energetică subliniază rolul eficienței energetice ca mijloc de a îmbunătăți siguranța aprovizionării Uniunii — orice economisire suplimentară a energiei de 1 % reduce importurile de gaz cu 2,6 %.

Actualul cadru bazat pe un obiectiv orientativ la nivelul UE, pe o combinație de măsuri obligatorii ale UE și pe acțiuni la nivel național s-a dovedit a fi eficace în stimularea progreselor semnificative înregistrate de Statele Membre. Această abordare ar trebui, prin urmare, să se aplice în continuare până în 2030 și eficiența energetică ar trebui să devină parte integrantă a cadrului de guvernare propus în comunicarea „2030”, ceea ce ar raționaliza actualele cerințe de monitorizare și de raportare. Eficiența energetică ar fi, în consecință, o componentă-cheie a planurilor naționale ale Statelor Membre pentru o energie competitivă, sigură și durabilă, care ar aduce o mai mare coerență politicilor și măsurilor naționale și regionale privind schimbările climatice și energia.

Pe baza planurilor naționale și utilizând propriile analize în materie de energie și schimbări climatice la nivelul întregii UE, Comisia va monitoriza planurile naționale și va evalua perspectivele referitoare la atingerea obiectivelor naționale/UE privind schimbările climatice și energia (inclusiv cele pentru eficiența energetică), perspectivele referitoare la dependența energetică a UE și funcționarea eficientă a pieței interne a energiei, bazându-se pe indicatorii-cheie adecvați privind energia.

Eficiența energetică are un rol hotărâtor în tranziția către un sistem energetic mai competitiv, sigur și durabil. Deși energia stă la baza societăților și a economiilor, creșterea viitoare trebuie să fie acționată cu mai puțină energie și costuri mai mici.

”Lucrarea a beneficiat de suport financiar prin proiectul cu titlul “*SOCERT. Societatea cunoașterii, dinamism prin cercetare*”, număr de identificare contract POSDRU/159/1.5/S/132406. Proiectul este cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în Oameni!”

Bibliografie:

1. Business Energy Reports (2010), *Energy Efficiency and Demand Response Report*. August 2010.
2. ***, *Cartea Albă – Energia, o șansă pentru România*. Camera Franceză de Comerț și Industrie din România, Ambasada Franței la București, Secțiunea Română a Consilierilor de Comerț Exterior ai Franței, București, martie 2011.
3. Commission of the European Communities COM (2007), *An Energy Policy for Europe*. SEC (2007) 12, 1 Final, Brussels, 10.1.2007.
4. Commission of the European Communities COM (2006), *Green Paper-An European strategy for sustainable, competitive and secure energy*. 105 final, Brussels, 2006.
5. ***, *Directiva 2012/27/UE privind eficiența energetică*, din 25 octombrie 2012, Jurnalul oficial al Uniunii Europene, 14.11.2012.
6. Ecorys (2011), *Study on the competitiveness of the European Companies and Resource Efficiency*, final report, Client: Directorate General–Enterprise and Industry, Rotterdam, July 6th, 2011, p. 5-7.
7. ***, *Energy Efficiency Overview în Romania*, PwC-Romania, October 2012.
8. European Commission COM (2014), *Communication from the Commission to the European Parliament and the Council - Energy Efficiency and its contribution to energy security and the 2030 Framework for climate and energy policy*, Brussels, 23.07.2014.
9. European Commission. COM (2010), *Communication from the Commission, Europe 2020 – A strategy for smart, sustainable and inclusive growth*, Brussels, 03.03.2010.
10. ***, *Fostering energy efficiency în Romania*, Foreign Investors Council, Roundtable, Bucharest, 26 April 2013.
11. Friends of the Earth and Marmot Review Team (2011), *The Health Impacts of Cold Homes and Fuel Poverty*. Published by Friends of Earth, England, Wales, and North Ireland, London, May 2011.
12. Hills, J.(2012), *Getting the Measure of Fuel Poverty. Final Report of the Fuel Poverty Review*, London School of Economics.
13. Househam, I.(2012), Second deliverable of the Fuel Poverty Expert under the UNDP project *Improving Energy efficiency în Low-Income Households and Communities în Romania*.
14. HG nr. 1069/2007, *Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020*. Monitorul Oficial nr. 781 din 19 noiembrie 2007.
15. ***, *In-depth review of energy efficiency policies and programs of Romania*. Energy Charter Secretariat, Brussels, 2012.
16. ***, INS, Anuar 2013.
17. IEA (2014), *Energy, Climate Change and Environment: 2014 Insights*.
18. Leca, A.(2013), *Propuneri de îmbunătățire a cadrului legislativ de promovare a cogenerării de înaltă eficiență în scopul creșterii atractivității acestuia pentru mediul investițional, în corelare cu prevederile Directivei CE 2012/27/UE privind eficiența energetică*. Beneficiar ANRE, București.
19. Leca, A., *Considerații privind strategia energetică a României*. Academica, Nr. 6-7, iunie-iulie, 2012, Anul XXII, p. 74-80.
20. Leca, A. și Mușatescu, V. (2010), *Strategii și politici energie-mediu în România*. Editura AGIR, București.
21. Leca, A.(coordonator) (1997), *Principii de management energetic*. Editura Tehnică, București.
22. *Legea nr.121/2014 privind eficiența energetică*, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 574 din 1 august 2014.
23. ***, *Lights out? The Outlook for Energy în Eastern Europe and the Former Soviet Union*. The World Bank, Washington. D. C., 2010.
24. Mușatescu, V., Leca, A. și Vlădescu, A.(2012), *Impactul investițiilor din domeniul energetic asupra creșterii economice*. Comisia Națională de Prognoză, Editura Economică, București.
25. Proiectul UNDP-GEF, *Improving Energy Efficiency în Low-Income Households and Communities în Romania*, 2012-2013.
26. Romanian Energy Project Phase 3, finanțat de USAID, 2007.